

Լրագրողների ջարդ Սաբիրաբադում՝ «մահ հայերին» կոչով

Երեկ Ադրբեջանի նախագահի ընդդիմադիր թեկնածու Ջամիլ Չասանլիի նախընտրական հանդիմանումը Սաբիրաբադի մարզադաշտում վերածվել է արյունալի բախումների: «Ենի մուսավաթ»-ի ղեկավար Ջամիլ Չասանլիի գործադիր իշխանության դեկլարացիայի համապատասխան «անձամբ կոչ է արել հաշտվածության ստանդարտները Ջամիլ Չասանլիի նկատմամբ»:

վողների եւ ուսիկանության քաղաքականությանը: Ընդդիմադիր ֆառակական գործիչները Եսաթլե են լին Սաբիրաբադը:

Սաբիրաբադյան ջարդի նախօրեին հանրային կոչվող հեռուստատեսության ուղիղ եթերում «Իսկական մուսավաթ» կոչվող խմբավորման առաջնորդ Չաֆիզ Չաֆիզը, որին ադրբեջանական ոչ իշխանական մամուլը կոչել է «ընտրություններում վարչախմբի ներդրած սադրիչ», Ադրբեջանի «դաշակախմբի ֆաղափարներին» կոչ է արել «հրադարձական ֆարածեծ անել Ջամիլ Չասանլիին եւ Ալի Զեյնալլին, որտեղ էլ նրանց հանդիմանում»:

Իր «հայրենասիրական դասգամին» ավելի մեծ կարեւորություն տալու համար Չաֆիզը «բոլոր ադրբեջանցիներին ղեկավարել է, որ Ջամիլ Չասանլիի փեսան թեւեւ համոզեւ է զայիս որդես անգլիացի, բայց իրականում հայկական ծագում ունի»:

Ըստ ամենայնի, երեկ Սաբիրաբադում վերստին «մահ հայերին» կոչն է մարզադաշտ հասցրել «դաշակախմբի» ջարդարներին, որոնք մտադրված են եղել ֆարածեծ անել «հայի աներ-հայրիկ» Ջամիլ Չասանլիին, բայց տուժել են ադրբեջանցի լրագրողները:

Երեւոյթը գուցե դաս լինի նույն այդ լրագրողների համար, որոնք Ադրբեջանում հայաստանցիներին սերմանելու գործում իշխող վարչախմբից ոչնչով հեռ չեն մնում: Իսկ որ իրականացված ռեժիմը ֆաղափարական ընդդիմախմբների դեմ ֆիզիկական հաշտվածության կազմակերպելու իբրեւ «արդարացում» քաղաքական է նրանց «հայկական հեթան», Ադրբեջանում ֆեմինիզմի հեռ չեն մնում ցուցն վկայությունն է:

ԱՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Լոյիկներով եւ ձկներով

ՄԱՐԻՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՀՀԿ երիտօրեւ եւ մի Եսրբ ՀՀԿ-ամերձ ակտիւսներ ուճում են Զարուհի Փոսանջյանին լոյիկներով եւ ձկներով դիմավորել հոկտեմբերի 5-ին, Փարիզ-Երեւան չվերթով նրա վերադարձին: Անկախ նրանից, թե այս «հանճարեղ» միջոց ո՞ր «հանճարեղ» գլխում է ծագել, մի Եսրբ այլ հանճարեղ գլուխներ կարող են, չէ՞, եզրակացնել, որ սա կարող է թերեւ բախման, քանի որ օդանավակայան կգնան ոչ միայն նրան, ովքեր դասափետում են Փոսանջյանին, այլեւ Փոսանջյանի կողմնակիցները եւ էլ ով ասես: Է՞:

Մի ավելի խելացի բան չէի կարող մտածել՝ բախում հրահրելուց բացի, ու կարծում եմ, թե երկրի նախագահին ոչ ոք է ձեր այդպիսի վայ-դաշտանությունը: Էն է՝ նախագահի մամուլի խոսնակ Արման Սաղաթեյանը կոչ է անում ձեռնդրած մնալ Զարուհի Փոսանջյանին օդանավակայանում վանկարկումներով դիմավորելու նախաձեռնությունից: Թե՞ կարծում եմ նա ասում է մի բան, որ դուր լինի հակառակն անել: Զե, լուրջ, Արման Սաղաթեյանի ասածում ոնց որ լրջություն կա. «Մենք չենք ընդու-

նում եւ սխալ ենք համարում ՀՀ ԱԺ դասգամավոր Զարուհի Փոսանջյանին օդանավակայանում վանկարկումներով դիմավորելու կամ նրա դեմ որեւէ այլ ակցիա կազմակերպելու մասին սարքեր կողմերից հնչող մտադրությունները: Բոլորին կոչ ենք անում ձեռնդրած մնալ նման նախաձեռնությունից», զգուշացնում է նախագահի մամուլի խոսնակը:

Տես էջ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԱՅԻԱՅԻ ՈՒՂԵՐԶԸ

Արժանապատիվ աշխատանքի միջազգային օրվա կապակցությամբ

2008 թվականից Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի նախաձեռնությամբ ամեն տարի հոկտեմբերի 7-ին աշխարհի բազմաթիվ երկրներում նշվում է Արժանապատիվ աշխատանքի միջազգային օրը:

Արժանապատիվ աշխատանքը ենթադրում է ոչ միայն բնակչության զբաղվածություն, այլեւ աշխատանքային անվտանգության ապահովում եւ աշխատողների արդար վարձատրություն, որոնք էլ հանդիսանում են թե Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի եւ թե Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի գործունեության առանցքային հարցերը:

Արժանապատիվ աշխատանքի միջազգային օրը Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան այս տարի նույնպես հանդես է գալիս արժանապատիվ աշխատանքի ապահովման դասակարգում, քանի որ այսօր յուրաքանչյուր աշխատողի երազանքն է ունենալ ապահով, արժանապատիվ աշխատանք եւ համարժեք վարձատրություն:

ՀԱՄԿ-ը, հավասարիմ մնալով աշխատողների կենսական Եսրերն ու իրավունքները դասակարգելու կոչմանը, իր գործունեությամբ նդասում է սոցիալ-աշխատանքային հարաբերությունների կայուն զարգացմանը՝ ուղղված երկրում զբաղվածության մակարդակի բարձրացմանը, արժանապատիվ աշխատանքի խրախուսմանը, սոցիալական գործընկերության կայացմանն ու զարգացմանը:

ՀԱՄԿ-ը կոչ է անում անդամ կազմակերպություններին՝ հետետղականորեն բարձրացնել արհմիութենական կազմակերպությունների ու նրանց անդամների մարտնչականությունը, ինչպես նաեւ արհմիությունների Եսրերն ընդլայնել ավելի Եսր երիտասարդներով:

ՀԱՄԿ-ը համոզված է, որ արհմիությունների համերաշխ գործունեությունը կխթանի արհմիութենական Եսրերն առաջընթացը եւ հանրության Եսրերն նրա դերի, աշխատողների արժանավայել կենսամակարդակի բարձրացումը, ինչպես նաեւ աշխատանքի առողջ եւ անվտանգ դայանմաների ապահովումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԱՅԻԱՅԻ

Տիմա էլ Ֆյուլեն Տայասանը չնեց նախաստորագրողների Եսրում

Հայաստանի նախագահը հոկտեմբերի 2-ին Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովում հայտարարեց, թե Հայաստանը գնալու է Վիլյուս՝ Արեւելյան գործընկերության զագաթաժողովին, ու ցանկանում է նախաստորագրել Ասոցիացման համաձայնագիրը: Եթե Հայաստանի նախագահը որեւէ դրական արձագանքի ստասելու հույս չունենար Եվրոմիությունից, դժվար

թե մնան հայտարարություն անել, այլապես կսացվի, թե նախագահն իր բաղձանքն արտահայտեց, որը ԵՄ-ում լսելու ցանկություն չկա:

Եվրոչիճովիկներն էլ իրենց հերթին են հայտարարություններ անում, սակայն դրանցում Հայաստանի հեռ որեւէ փաստաթղթի ստորագրման, նախաստորագրման մասին խոսք չկա:

Տես էջ 2

Տայասանի բարձրագույն ղեկավարների աշխատանքների չափերը 2014-ի հուլիսի 1-ից

ԱՐՄ ՄԱՐՏԻՈՒԹՅԱՆ Զաղճառայողների աշխատանքների նոր սանդղակին, որը ուժի մեջ է մտնում եկող տարվա հուլիսից, անդրադարձանք մեր նախորդ հրատարակման մեջ («Ի՞նչ աշխատանքներ կսանան ֆաղճառայողները 2014-ի հուլիսի 1-ից», «Ազգ», 4.10.2013 թ.): Միաժամանակ, ներկայացրել էին այն սանդղակը, որը ցույց էր տալիս, թե գործունեության ֆանի՞ տարվա սաժ, ի՞նչ դաս ունեցող է ի՞նչ մակարդակներում զսնվող ֆաղճառայողներից յուրաքանչյուրի աշխատանքը որքան կկազմի բազային դրույաչափի նկատմամբ: Կցանկանալին նախ մեկ ճեռում կատարել այդ հրատարակման առնչությամբ եւ տեղեկացնել, որ աշխատանքների նկատմամբ գործակիցները կիրառվելու

են ոչ թե 40 հազար դրամի, այլ 66 հազար դրամի նկատմամբ: Այսինքն, սկսվող գործակիցը բազմադասակարգ է նվազագույն աշխատանքի չափով՝ 66 հազար դրամով եւ սացվելու է աշխատանքի չափը՝ չհաշված եկամտային հարկը: Բնականաբար, «մաքուր» աշխատանքը կլինի այդ գուճարից հանած եկամտային հարկի գումարը: Նույն սկզբունքով է սահմանվելու նաեւ երկրի բարձրագույն ղեկավարության աշխատանքների չափը դարձյալ 2014-ի հուլիսի 1-ից:

Ստրեւ ներկայացնում ենք այն աղյուսակը, որտեղ երեւում է, թե որքան են կազմելու երկրի նախագահի, ԱԺ նախագահի, վարչադեմի, այլ բարձրաստիճան դաստնյաների, նրանց տեղակալների, խորհրդականների եւ օգնական-

ների աշխատանքները: Դրանից երեւում է, որ երկրի նախագահի աշխատանքը, ներառյալ եկամտային հարկը, կկազմի 1 մլն 320 հազար դրամ՝ 66 հազար դրամը բազմադասակարգ 20 գործակցով: Եթե սացվող գումարից հանենք եկամտային հարկը, ապա «մաքուր» աշխատանքը կզսնվի 800-900 հազար դրամի միջակայքում: Մյուս աշխատանքների չափը նույնպես կարելի է սսանալ այս հաշվարկը կատարելով, չմոռանալով այնուհետեւ սացվող գումարից հանել եկամտային հարկը: Եկամտային հարկի նվազագույն չափը աշխատանքի կզսնվի 24.6 տոկոսն է, իսկ 120 հազար դրամից ավելի աշխատանքը սացողների համար այդ չափն ավելանում է՝ ըստ համադասախմբան սանդղակի:

Տես էջ 3

Բժիշկների իրավունքները դաժնանք օրենքով

Ոչ միայն հիվանդների, այլև բուժաօգնության օգնությունը դաժնանքով կարիք ունեն։ Բժիշկի ու բուժօգնության հասցեին թյուր, չճշված տեղեկատվությունը, անհիմն մեղադրանքները կարող են անտեղի խաղաղ բժշկի ու հիվանդանոցի հեղինակության հետ, զգել մահաց վարկանիշը։ Մասնագետները կարծում են՝ բուժաօգնությունից իրավունքները հարկ է դաժնանքով օրենսդրությամբ։

Երեկ «Անալիտիկ» վերլուծական կենտրոնում կազմակերպված ֆննարկման ժամանակ կենտրոնի աշխատակիցները հանդես եկան առաջարկությամբ, որովհետև մասնավոր օրենքի նախագիծ, որը նախ եւ առաջ թույլ չի տա բժշկական սխալների, անցանկալի դատապարտումների դեմքում մինչ փորձաքննության ավարտը հրապարակել բժշկի ու հիվանդանոցի անունը։ «Անալիտիկ» կենտրոնում հավաքված մասնագետները՝ այդ թվում բժիշկները, ընդգծեցին անհիմն մեղադրանքները զգում են բժիշկների վարկանիշը։

Ջննարկմանը ներկա էր նաև փորձագետ Ազգային ժողովից՝ **Սարինե Նալբանդյանը**, որի կարծիքով՝ զանգվածային լրատվամիջոցները օրինազուրկ մեղադրանքներ են կրկնում։ Վերջինս առաջարկեց կազմակերպել ավելի լայն ֆննարկումներ։

Ջննարկման մասնակիցների կողմից միանգամայն տեղի է բարձրացվել նաև մամուլում բացասական լուրերի գերակշռությունը։ Ստանդարտների, գոյությունների եւ այլ տեսակի հանցանքների մասին որոշ լրատվամիջոցներ գրում են սիրով եւ ավելի ցաս, քան ինչ-որ մի լավ բանի մասին։ Իսկ դրա առաջին դասնառն իրենց լրատվամիջոցի վարկանիշը բարձր դառնում է, քան որ ընթերցողները, դժբախտաբար, իրենց դիտարկումներով աղաչակրանք են այդ լուրերի դաժնանքը։ Սակայն այս դեմքում, հասկալիքներ ինտերնետային մամուլը ղեկ է, որ առաջնորդվի դաժնանքով

ծնվում է առաջարկը սկզբունքով։ Այս դեմքում լրատվամիջոցն ինքն է դաժնանքով ձեւավորողը։

Բժիշկները դժգոհում են, որ ցանկացած լրատվամիջոցն սենսացիոն լուրերի հետեւից «ընկնելով» փնտրում են բժշկի մասնագիտությունը։ Իհարկե, միշտ էլ, որ լրատվամիջոցներն անտեղի ու անհիմն են գրում բժիշկների սխալների մասին։ Բժիշկների անփութության բազմաթիվ օրինակներ ունեն ինչպես մարզային, այնպես էլ մայրաքաղաքի կլինիկաներում։ Եվ անկախ անեն ինչից՝ հիվանդի առողջության ու կյանքի համընդհանուր վերաբերմունքն արդարացնելն անհնար է, ինչպես եւ անհնար է արդարացնել բժշկին ծեծելն ու հայտնելը։

Երեկ առաջարկ եղավ անգամ բժշկական օժիտներն ունենալու, որն ի դաժնանքով կդաժնանքով բժիշկների օգնությունը, իրավունքները։

Բ. Պ.

«Մասյան գնդի» շիկնոց արարից վրդովված

Ես Սաթիկը չեմ սիրեր, ընծա Սաթիկը չսիրողը դիմ չեմ սիրեր, ասում էր մեծ մայրս, եւ մեծ օրհնողն էինք առանց իմանալու, որ այդ դարձվածից անդրադարձալու եմ 70 տարի հետո։

Բաժնի, բարեկամս, եղբայր իմ դասվական, դու լավ գիտես, չէ՞, որ «ես եղ ճանաչում եմ» ասելը փչ է։ Զանգի տարի է անցել, երբ դեռ դասանի էի եւ ժամանեցիր երեսն, աճեցիր, աճեցիր դարձար նախագահի թեկնածու։ Ծանարսախսո ես, արդարամիտ, փայլուն ճանաչողս, հայրենասեր, անձնագրի, հետաքննարկող, լեզուներ գիտես, լավ հայր ես, լավ ամուսին, լավ ընկեր, լավ ֆուտբոլիստ (կարող եմ շարունակել, սակայն իմ մտախոնքությունը չվիրավորեմ, կասե՛ր Վահե-Վահյանը), բայց ոչ դիվանագետ։

Ասա, խնդրեմ, աշխարհաճանաչ հայի զավակ, Սրապուրզուն «մասյան գնդի» անդամ կնոջ հարցը նախագահին կարող էր առանց կուսակցության գիտության լինել։ Թե՛ դրական, թե՛ բացասական դատաստանը ոչինչ է փոխելու, քանզի այդ արարը մեր հզոր լեզվում անուն չունի։

Թողնեմք մերժում։ Նա խաղա՞նու է, կնամու է, զինե՞նու է, «դավաճարդե՞նու» է, բնավ կարելու է։ Կարելու է հարցը հարցի դաստիարակն է։ Զե՛ր կարող «մասյան գնդի» առաջատարը չարաբասիկ (սա հարցի բնույթը բառ է, ոչ՝ արարի) ասելից հնչեցնել երեսուն կամ մեկ այլ ղեկավարում։

Ղարաբաղում։ Ինչո՞ւ հենց օտարի մոտ, ինչո՞ւ այդքան դավադիր, այդքան սուր։ Եթե հաճախեց այն էր, որ քանակը հանրապետությունում անդամաբաշխության մթնոլորտը կփոխվի, ոգնից չի հավասար, արագադրը կկանգնի, ոգնու տղան չի հավասար, սխյուռնահային դաժնանքով նախարարության մեղալ (այդ թվում նաև Թուրքիայի ֆաղափար) փաստը կայդանվի, ոգնու թող չի հավասար։ Եվ այսպես, ոգնի, ոգնի մինչեւ վերջ։ Սրապուրզուն կփոխի՞ ...

Ես դիմում եմ Ձեզ, դարձնեմ նախագահ (Դուք լավ եք, թե վաճը, դա այլ հարց է), եթե մեր դատարանում մեզ, ցավոք, ծանոթ դավաճանության փաստը եւս մեղալ, ինչպես ցանց այլ արարներ, աղա դա կխոսի ոչ միայն Ձեզ, այլև ողջ ազգի որակի մասին։

Դուք հասկանում եք, որ Դուք ազգի սիմվոլն եք։ Սիմվոլը՝ Մարտիրոս Մարյանի կողմից է գծված. կամ առյուծ ու վագր է դաժնանքում, միեւնույն է, ժողովուրդը դատարար է հարգել։

Զգի՛նեմ, որ միլիոներո՞ղ մասով այդ սիմվոլը նաև իմն է, եւ իմն դաժնանքով մասով ես դաժնել եմ դաժնանքում, ես վրդովված եմ, զայրացած։

Ավելաբար գիտե՛ք, որ իմ ողջ ազգն ու սակը եւս Գայասանում ենք, եւ եթե «մասյան գնդի» շիկնոց այս երկրում աղբի, ես էլ չեմ փախչի, բայց, հավաստե՛ք, փախչողին չեմ մեղադրի։

ԱՍՏԵՆ ԿՈՇՏՈՅԱՆ

Լույսիկներով եւ ձվերով

1-ին էջից

Իսկ եթե ձեռքները ֆու են գալիս ու Լ.Ֆիլի Սամոն էլ իր խառնուրդից ձիւ լույսի ու ձու է սալիս՝ ուզում են անդամայն ցույց անել ու լույսի շողով, քանզի որ արդեն ազատի մեջ են, մասնացույց են անում ավելի արժանի հասցե. թող օրանավակայանի փոխարեն գնան Արմավիրի մարզ, զսնեն էն ֆնիչին, որն իր անբիցիաների, կամ ինչ գիտե՛ք՝ այլ արժանիքների խաթրու 30 կաթ ծխահարված խոտի համար, այն էլ առանց աղաքցողական հիմքի, փաստորեն դատարար է մի լույս երեսասարդի, «Լույս» հիմնադրամի արձանական Քեմբրիջում կրթված Արամ Մուղալյանին եւ մա երեք ընկերներին։ Պատժում է՝ հիմա ամիս խափանման միջոց կալանի միջոցով ֆրեսկասարդական հիմնարկում դաժնելու միջոցով եւ փաստորեն ԳԳԿ-ի դաժնանքով անցնող դատարարի խոսքը գեթին զգելով, որ ասում էր, թե կալանից որդեկ խափանման միջոց կիրառելը անթույլատրելի է համարում ու դրանից առավելագույն ղեկ է հրաժարվել։ Ես ֆնիչը, ուրեմն, ցաս է երեւի կասաղել, որ Արամ Մուղալյանը չի ուզում տեղավորվել իր սարած գործի մեջ ու իր իրավունքներն է դաժնանքում, ինչպես Քեմբրիջում են սովորեցրել, ուրեմն իր վրեժխնդրական բնագծերն է բավարարում (ֆնիչը)՝ այդպիսով ուսի սակ տրոհում է բոլոր ԳԳԿ-ականներին, Գեւորգ Կոստանյանին, երկրի նախագահին, քանզի ու մահաց ասած իրավական բարեփոխումների լուրից

Ս. Ս.

Ցեղաստանության վերաբերյալ դասընթաց Կոլումբիա համալսարանում

Մրցանակակիր գրող, Կոլոբեթ համալսարանի «ստեղծագործական գրելաձ» դասընթացի սնորհ Գիտեր Բալախանը հրավիրվել է այս աշնանը դասավանդելու Կոլումբիա համալսարանի «Միջին Արեւելի, Հարավային Ասիայի եւ աֆրիկյան ուսումնասիրությունների» բաժնի ուսանողներին, տեղեկացնում է «Արմինյո միոն սիեթեթեթ» ամսագրից։

«Նախագիտելու ցանկացած սովորեցնելու հայերի ցեղաստանությունից։ Եվրոպայում հրեաների եւ Օսմանյան կայսրությունում հայերի դատարարությունները չափազանց հետաքննարկված համեմատությունների առիթ են ստեղծում, որով ուսանողների համար կարող են լինել խիստ ուսուցողական։ Նրանք բացա-

հայելու են ցեղաստանության ազդեցությունը մարդկային ինֆուսիայի, մտածողության եւ երեսակայության վրա։ Ուսումնասիրելու են, թե ինչպես սարսափելի աղետի փորձությունն ունեցող վերադարձները կարողանում են իմաստավորել իրենց կյանքը, անդրադարձալու են էթնոլոգիայի, բարոյականության, հանդուրժողականության եւ բազմամշակութային հասարակության խնդիրներին։ Այս բոլորը նախադրում են ուսանողների մտածողական ընդլայնմանը», ցել է Բալախանն այս առիթով, ավելացնելով, որ դասավանդման ընթացքում օգտագործվելու են ինչպես ֆիլմեր, տեսավիդյոյուններ, հիշողություններ, այնպես էլ գրքեր։

Ս. Ս.

Հիմա էլ Ֆյուլեն Տայասանը չսեց նախաստորագրողների արքուն

1-ին էջից
Ավելին, գնալով հստակ է նշվում, որ նախաստորագրման դատարարությունը մյուս երկրների հետ արարողությունն իրականացվելու է, ու այդ արքուն Տայասանը չկա։

«Հույս ունենք, որ Վիլյուսում հնարավոր կլինի տնել Ասոցիացման կամաձայնագրի եւ Խոր եւ համադարձակ ազգա առեւտրի գոտու ստեղծման համաձայնագրի (ԱՀ/ԽՀԱԱ) ստորագրումը Ուկրաինայի հետ, ԱՀ/ԽՀԱԱ նախաստորագրումը Մոլդովայի եւ Վրաստանի հետ, բարձունակություն օրակարգի լավ առաջընթացը, ներառյալ՝

Վիզաների դյուրացման եւ ռեալ-միսիայի համաձայնագրերի կնքումը Տայասանի ու Ադրբեյջանի հետ, համագործակցության շրջանակի արդյունքները սարքեր սեկտորներում, հասկալիք տրամադրի եւ կրթության», երեկ Մոլդովայի մայրաքաղաք Զիչեւում տեղի ունեցած Արեւելյան գործընկերության ֆաղափարական հասարակության ֆորումի հերթական հանդիպմանը հայաստանի էլ ընդլայնման եւ հարեւանության ֆաղափարական հարցերով ԵՄ հանձնակատար Ըստինա Ֆյուլենը։

Պատժողական հարողագրության համաձայն՝ առաջին ան-

գամ գործընկեր երկրում անցկացվող հանդիպմանը Ֆյուլենը ընդգծել է, որ Եվրոմիությունը հաստատված է բարձունակելու համաձայնեցված օրակարգը, սակայն նաև համայնական է, որ Արեւելյան գործընկերների կառավարությունները ֆաղափարական կամ դրսեւորեն եւ իրականացնեն բարեփոխումները։

Տեսնենք, թե մնացյալ ամիսուկե ժամանակահատվածում ինչ զարգացումներ կլինեն, քանզի որ ինչպես Եվրոպական, այնպես էլ հայկական կողմից նշվում է, թե բանակցում են, իսկ թե ինչ չի հայտարարվում։

Վ. Պ.

դուրս է մնացել։ Առեւ լույսներն ու գնացել էր ֆնիչի մոտ, մի երկու հաս որ արքուն չարաքցուցված մեղքի համար դատարար երեսասարդին դաժնանքով, ֆնիչը տեղը կբերի օրենքը, ու երկրի ղեկավարությունը չի վարկաբեկի, Արամ Մուղալյանն էլ հացադուլից ու ջրադուլից դուրս կգա, մեք էլ կիմանանք իրավական երկրում ենք աղբում։ Այդպես ավելի ցաս օգուտ սված կլինեք երկրի նախագահին ու զառը մթնոլորտն էլ մասամբ կցրեք։ Թե չէ՝ օրանավակայան, Զարուհի, աչք մսնելու հետո ձեւ եք, էլի, զսել...

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակության ԻՐ Տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեսն 0010, Համարաթիվ 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱՎՈՒՄ ԱՆԻՏ-ՔԵՆԵՆ հեռ. 060 271117
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅԻ ՅԱՎՈՒՄ հեռ. 060 271113
Հավաքագրող (գովազդ) հեռ. 582960
060 271112
Լրագրողների սեկցիա հեռ. 060 271118
Համակարգչ. ծառայություն հեռ. 060 271115
Շտաբայ լրատվ. ծառայություն
հեռ. 060 271114, 010 529353
Համակարգչային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի միջոցով ամբողջական թե մասնակի արձանագրումները տարածելու միջոցով, ռադիոհեռուստատեսությամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության խստի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի։
Սիւթերը չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում։
Գ ատուվ յօրուածները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դատարարական չի կրում։

“AZG” Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Երբ մշակութային աշխատանքն ու գրահրատարակումը զուգորդվում են

Ռուսաստանում է ադրուսի Յայասանից դուրս հաստատված ամենամեծ հայկական համայնքը, որը, սակայն, մշակուրդ արտադրող չի արդարացնում տղամտիկները: Այդուհանդերձ կան բարի կամքի մարդիկ, ովքեր առանց աղմկելու ադրուսից են հայկական գիրք: **Սամվել Ղազարյանը** մեկն է մշակույթի անխնայ մարտիկներից:

«Hoeв kovчer» անսաթերթի խմբագրատանը, հարմարավետ բազմաթիվ նստած, Սամվել Ղազարյանը մտախոյզ ծխում է: Նա խոսում է խաղաղ ձայնով եւ ընդհատ հայերենով: Ես սեղեկանում եմ, որ նա Երևանից Մոսկվա է տարադրվել «մութ» 1990-ականներին, երբ բացել է ծարսարտեսական արվեստանոց: Մոսկվայում (եւ առհասարակ Ռուսաստանում) հայկական գրքերի թակասը գիտակցելով՝ նա ձեռնամուխ է եղել հրատարակչական գործին: «2005-ին ես ստեղծեցի իմ Uni Press հրատարակչությունը՝ հիմք ընդունելով իմ Uni Prom ծարսարտեսական արվեստանոցը: Մեր հրատարակած առաջին գիրքը իսլաացի գրող Ջովանի Գուայայի ստեղծագործությունն է Յայոց ցեղասպանության մասին», լուսնում է Սամվել Ղազարյանը:

Նա չբավարարվեց հայոց լուսնության այդ մտայն էջով: Ունի որոշակի նպատակ. հայ գրականության մեծ դասակարգումներին հնարավորինս զուսուցանել (հայ կամ այլազգի) հանրությանը: Ղազարյանի անձնական ներդրման շնորհիվ լուսն ընծայվեցին թարգմանություններ: Խոսքը վերաբերում է, մասնավորապես, Բաֆֆին («Սամվել», «Դավիթ-Բեկ», «Խեմք»), ինչպես նաև Մուրացանին («Գեւորգ Մարգրետ-Տունի»), Դերենիկ Դեմիրճյանին, չխոսելով արդեն իրեն ու նոր, կրոնական եւ աշխարհիկ դեպքերի (Նահապետ Ջուզակ, Գրիգոր Նարեկացի, Պա-

րույր Սեակ, Դովհանես Շիրազ), ինչպես նաև Թումանյանի հեփաթների մասին: Դժվարին դայմաններում լուսն սեսավ ընդհանուր առմամբ չորս տասնյակ աշխատություն: Այսօր նրա շնորհիվ հնարավոր է ռուսաց լեզվով հայկական կամ Յայասանին վերաբերող գրքեր գտնել Մոսկվայի, ինչպես նաև Երևանի գրախանութներում:

Հրատարակչի գլխավոր հոգսերից մեկը գրքերի տարածումն է: Գրահրատարակչության ֆինանսական անդունդում շահավետ գործարքների մասին չմտածող Ղազարյանը միտքարկում է՝ մտածելով մասկինո խՍՀՄ տարածքի բազմաթիվ հայկական ամենօրյա եւ կիրակնօրյա դրոշմների հազարավոր աշակերտների մասին:

«Մենք Ռուսաստանում ունենք բազմաթիվ տարածքներ, որոնք ստեղծագործական մեծ ներուժ են կազմում, բայց մինչեւ օրս մենք չենք կարողացել միավորվել մի ընդհանուր նախագծի շուրջը», զանգասվում է Ղազարյանը: «Ջարմացած եմ հավասարիմ եւ զուս ուսյալ ռուս ընթերցողների զանգվածի գոյությունից, որոնք մոտիկից հետաքրքրվում են մեր գրականությամբ: Սովորաբար տարեց մարդիկ են գալիս ինձ տեսնելու եւ այս կամ այն թեմայի շուրջը բանավիճելու», լուսնում է նա ծխելով: Ինչ վերաբերում է հայերին՝ նրանք տարբեր են: «Մոսկվայում կզանգ Բաբիկի հայերի (ռուսալեզու), Աբխազիայի, Օսիայի, Կրասնոդարի, Ռոստովի, Սապրոթոլի (հայախոս) հայերի. նրանք իրարից տարբեր են, եզակի եւ յուրօրինակ», շարունակում է Սամվել Ղազարյանը:

ՏԻԳՐԱՆ ԵՎԿԵՅԻՆ, «France-Arménie», septembre 2013 Փրանս. քաղաք. Պ. Բ.

Քաղաքային իշխանությունների երկաթի ստանդարտներ

Նախաճառյալ փողոցի թիվ 51 շենքի բնակիչները սեղանների 1-ին դիմել էին քաղաքապետին հետևյալ հարցով:
«Տեսնելով Ձեր ջանքերը քաղաքի բակերի բարելավման հարցում, Ձեր ուսուցչությունն ենք հրավիրում այն անհանելի վիճակին, որ իրում է մե՛ր՝ Նախաճառյալ փողոցի թիվ 51 շենքի բակում: Բակը շաբաթվա 6 օրերի ընթացքում վերածված է ոստիկանության աշխատակիցների անձնական ավտոմեքանիկայի կայանատեղիի, նրանք կանգնում են ամեն հնարավոր եւ անհնարին սեղերում՝ անգամ մայրերի վրա: Հաճախ բնակիչները չեն կարողանում անգամ մոտենալ շենքի մուտքին, էլ չենք ասում երեխաների խաղատարածի եւ տարրական անվտանգության մասին»:
Որդես հնարավոր լուծում բնակիչները առաջարկել էին ուղեփակի (շաբաթում) սեղադրում՝ բակ մտնելու համար, ինչպես դա արված է շրջակա գրեթե բոլոր բակերում:
Մերժողական լուսնախոսը, ստացված Կենտրոն թողադրանքից (10.09.2013), աղեցուցիչ է, մի կողմից՝ խնդիրը չլուծելու ակնհայտ միտումով, մյուս կողմից՝ երկաթի ստանդարտների կիրառման, ինչը ուսանց կարելի է եւ չի կարելի մյուսներին: Ըստ լուսնախոսի՝ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը դեմ է բակերում ուղեփակերի սեղադրմանը: Նախ՝ այլ բակեր վաղուց ունեն ուղեփակեր, եւ անգամ այդ դեպքում համապատասխան գերատեսչությունները, իհարկե, կունենան արգելափակումների բանալիները (կողերը), ինչպես դա արվում է այլ երկրներում: Ավելին, այսօր հենց այդ շենքի բակում խնդրված մեքենաներն են արգելում անգամ բնակիչների հեփոսն մոտենալը շենքին, ուր մնաց, թե հրեջ մեքենայի:
Եվ ամենակարեւորը՝ լուսնախոսում որեւէ այլ լուծում չի առաջարկված բակը ոստիկանների անձնական ավտոմեքենաների հեղեղից ազատելու մասին: Բնակիչները չեն ստացել լուսնախոսի ոստիկանապետից, ում ուղարկված էր նամակի լուսնախոսը:
Ստացվում է, մի կողմից իշխանությունները բարելավում են բակեր, մյուս կողմից՝ անտեսում քաղաքի կենտրոնում իրող անհանելի վիճակը:
Ակնկալում ենք քաղաքապետարանի եւ ոստիկանության լուսնախոսները:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՆԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻՄԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆ ԶԲԱՂԵՑՆՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՈՆԱՅԻՆ ԳՐՈՒՅՔԱՐԾԱՓԵՐԻ ՆԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԳՈՐԾԱՎԵՐԲԸ

1-ին էջից	Գործակից
Պաշտոնի անվանումը	2.
1.	2.
ՀՀ Մախագահ	20.00
ՀՀ Ազգային Ժողովի Մախագահ	18.00
ՀՀ վարչապետ	18.00
ՀՀ Սահմանադրական դատարանի Մախագահ	16.00
ՀՀ Ազգային անվտանգության խորհրդի ֆարսուղար	15.50
ՀՀ փոխվարչապետ	15.00
ՀՀ գլխավոր դատախազ	15.00
ՀՀ վճռաբեկ դատարանի Մախագահ	15.00
ՀՀ վերահսկիչ լուսնախոսի Մախագահ	15.00
ՀՀ մարդու իրավունքների լուսնախոս	15.00
ՀՀ Ազգային Ժողովի Մախագահի սեղակալ	14.00
ՀՀ վճռաբեկ դատարանի լուսնախոսի Մախագահ	13.50
ՀՀ Վերահսկիչ դատարանի Մախագահ	13.50
ՀՀ Սասնազհեստացված դատարանի Մախագահ	13.00
ՀՀ Ընդհանուր իրավասության դատարանի Մախագահ	12.50
ՀՀ Մախարար	12.00
ՀՀ Աժ մշակական հանձնաժողովի Մախագահ	12.00
ՀՀ Մախագահի աշխատակազմի ղեկավար	12.00
ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ղեկավար	12.00
ՀՀ Ազգային անվտանգության ծառայության սնօրեն	12.00
ՀՀ ոստիկանության լուսնախոս	12.00
ՀՀ Սահմանադրական դատարանի անդամներ	12.00
ՀՀ վճռաբեկ դատարանի լուսնախոս	12.00
ՀՀ գլխավոր դատախազի սեղակալ	12.00
ՀՀ Վերահսկիչ դատարանի լուսնախոս	11.50
ՀՀ Ազգային Ժողովի մշակական հանձնաժողովի Մախագահի սեղակալ	11.00
ՀՀ կառավարությանն առընթեր լուսնախոսի ղեկավար	11.00
ՀՀ Սասնազհեստացված դատարանի լուսնախոս	10.50
Երևան ֆաղափաղի լուսնախոս	10.00
ՀՀ Ազգային Ժողովի լուսնախոս	10.00
ՀՀ Ազգային Ժողովի աշխատակազմի ղեկավար	10.00
ՀՀ Սահմանադրական դատարանի աշխատակազմի ղեկավար	10.00
Ընդհանուր իրավասության դատարանի լուսնախոս	10.00
Օրենսդրական ստեղծված մշակույթ գործող մարմինների (հանձնաժողովների, ծառայությունների, խորհուրդների) ղեկավարներ	10.00
ՀՀ մարզպետ	10.00
ՀՀ վերահսկիչ լուսնախոսի սեղակալ	10.00
ՀՀ Մախարարի առաջին սեղակալ	10.00
ՀՀ Ազգային անվտանգության ծառայության սնօրենի առաջին սեղակալ	10.00
ՀՀ ոստիկանության լուսնախոսի առաջին սեղակալ	10.00
ՀՀ կառավարությանն առընթեր լուսնախոսի կառավարման մարմնի ղեկավար	10.00
ՀՀ ԿԱ լուսնախոսի երկրորդական կոմիտեի Մախագահի առաջին սեղակալ	9.50
ՀՀ Մախարարի սեղակալ	8.50
ՀՀ ոստիկանության լուսնախոսի սեղակալ	8.50
ՀՀ Ազգային անվտանգության ծառայության սնօրենի սեղակալ	8.50
Մարզի լուսնախոս, կայազորների զինվորական լուսնախոս	8.00
ՀՀ մարզպետի սեղակալ	8.00
ՀՀ կառավարությանն առընթեր լուսնախոսի կառավարման մարմնի ղեկավարի 1-ին սեղակալ	8.00
ՀՀ ԿԱ լուսնախոսի երկրորդական կոմիտեի Մախագահի սեղակալ	8.00
Օրենսդրական ստեղծված մշակույթ գործող մարմինների (խորհուրդների, հանձնաժողովների, ծառայությունների) ղեկավարների սեղակալներ	8.00
ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ֆարսուղար	8.00
ՀՀ վերահսկիչ լուսնախոսի խորհրդի անդամ	8.00
Օրենսդրական ստեղծված մշակույթ գործող մարմինների (հանձնաժողովների, ծառայությունների, խորհուրդների) անդամներ	7.00
ՀՀ կառավարությանն առընթեր լուսնախոսի կառավարման մարմնի ղեկավարի սեղակալ	7.00
ՀՀ Մախագահի աշխատակազմ	11.00
ՀՀ Մախագահի խորհրդական	10.50
ՀՀ Մախագահի խորհրդական՝ գլխավոր ռազմական տեսուչ	10.50
ՀՀ Մախագահի խորհրդական՝ հասուկ հանձնարարություններով լուսնախոս	10.50
ՀՀ Մախագահի վերահսկողական ծառայության ղեկավար	10.50
ՀՀ Մախագահի աշխատակազմի ղեկավարի առաջին սեղակալ	10.00
ՀՀ Մախագահի աշխատակազմի ղեկավարի հայեցողական սեղակալ	9.50
ՀՀ Մախագահի օգնական	9.00
ՀՀ Ազգային Ժողովի աշխատակազմ	9.00
ՀՀ Աժ Մախագահի գլխավոր խորհրդական	10.00
ՀՀ Աժ Մախագահի խորհրդական	9.50
ՀՀ Աժ Մախագահի օգնական	8.00
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ	9.50
ՀՀ վարչապետի խորհրդական	9.50
ՀՀ վարչապետի ավագ օգնական	8.50
ՀՀ վարչապետի օգնական	8.00

ՓՎԱԿԱՆ ՀԱՆԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ավարտվեց «Կոմիտաս Վարդապետ» համահայկական փառասունը

Հոկտեմբերի 3-ին Արամ Խաչատրյան համերգասրահում տեղի ունեցավ ՀՀ սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ կազմակերպված «Կոմիտաս Վարդապետ» համահայկական փառասունի փակման հանդիսավոր արարողությունը:

Միջոցառմանը ներկա էին ՀՀ առաջին տնօրեն Ռիտա Սարգսյանը, ՀՀ սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը, Պետական-հասարակական գործիչներ, Կոմիտասի արվեստի երկրորդականը:

Հրանուշ Հակոբյանը նշեց. «Կոմիտաս Վարդապետ» փառասունի անցկացումը նմանատիպ հայկական Սփյուռքի մշակութային և հոգեւոր համախմբմանը Կոմիտասի արվեստի շնորհիվ: Այս օրերին անգամ ճաղոցացու, գերմանացու և թուրքի շնորհից հնչեցին Կոմիտասի ստեղծագործությունները»:

Սեպտեմբերի 26-ից մեկնարկած փառասունի մասնակից երգչախմբերն ու անհատ կատարողները, ովքեր Երևանում, Գյումրիում, Վանաձորում և Էջմիածնում ելույթներ են ունեցել Տարբեր բեմերում, փակման հանդիսավոր միջոցառման ժամանակ հանդես եկան կոմիտասյան կատարումներով:

Աւստրիայի 9 երկրից և Արցախից ժամանած մասնակիցները հիացրին հանդիսատեսին իրենց կատարումներով: Տղամարդիկ ելույթով հանդես եկավ Ասուկա Յոնիզյանը ճաղոցացու, ով հազարամյա դասական ունեցող ճաղոցական կոմիտասյան ստեղծագործություններ: Ավստրիայի ներկայացուցիչ Յուլիան Ծուլչիդան կատարեց «Հով արեմ, սարեր ջան» երգը: Հանդես եկան նաև Աննա Մայիլյանը, Շահեն Զեյնալյանը Սիրիայից,

Գեորգ Գաբրիելը՝ Լիբանանից, «Արարատ» երգչախումբը Իրանից, «Օվսաննա» և «Նորահրա» երգչախմբերը Ռուսաստանից: Միջոցառմանը ելույթ ունեցան նաև Հայաստանի Պետական ազգային ակադեմիական երգչախումբը և ՀՀ սփյուռքի նախարարության հովանու ներքո գործող Համահայկական դասական սիմֆոնիկ նվագախումբը:

Միջոցառման ընթացքում ներկայացվեց Հայկ Սայադյանի՝ Կոմիտասին նվիրված ավերակ ֆիլմը:

Հայ երգարվեստի մի խումբ նվիրյալներ իրենց վասակի, ինչպես նաև «Կոմիտաս Վարդապետ» համահայկական փառասունի կայացմանը նմանատիպ համար ՀՀ սփյուռքի նախարարության ունեցած ներդրումը պարզաբանեցին Հայաստանի Պետական ազգային ակադեմիական երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար և գլխավոր դիրիժոր Հովհաննես Զեյնալյանը, «Կոմիտաս» մեդալով պարգևատրվեցին ՀՀ ժողովրդական արտիստ Տիգրան Մանուկյանը, ՀՀ վասակավոր արտիստ Սարգիս Նազարյանը, «Կոմիտաս Վարդապետ» համահայկական փառասունի ղեկավար Սամվել Հարությունյանը, Կոմիտասի անվան կոմսերվատորիայի դասախոս Կարինե Բուսյանը: ՀՀ սփյուռքի նախարարության ընդհանրակազմակերպիչ պարգևատրվեցին Կոմսերվատորիայի ռեկտոր Շահեն Շահինյանը, համահայկական դասական սիմֆոնիկ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար և գլխավոր դիրիժոր Էդուարդ Եսայանը:

Փառասունի մասնակից երգչախմբերին և անհատ կատարողներին սրվեցին մասնակցության հավաստագրեր և հուշանվերներ:

Գրադարանավարներ կնքեն իրենց մասնագիտական տնը

Հայաստանում հոկտեմբերի 7-ը դաստիարակչական և մշակութային «Գրադարանավարի օր»:

Գրադարաններն այժմ դաստիարակչական և մշակութային կազմակերպչական ավելի քան 300 միջոցառում կլոր տեղանքներ, գրական-գեղարվեստական երեկոներ, գրադարանային խնդիրների լուծարումներ, հանդիպումներ գիտության, մշակութային, գրականության մասնավոր անձանց հետ և այլն:

Այս տարի առանձնակի ուրախությամբ իրենց մասնագիտական տնը կնքեն Հիւսիսի մարզային գրադարանի գրադարանա-

վարները: Հոկտեմբերի 7-ին Հիւսիսի մարզային մարզային գրադարանն իր հարկի տակ կհյուրընկալի հանրապետության մշակութային և գրադարանային ոլորտի ներկայացուցիչներին, ընթերցողներին: Գրադարանի շենքը, որը համարվում է Գյումրիի ֆառիս - դաստիարակչական կենտրոններից մեկը, վերակառուցվել է ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակի, Իսպանիայի կառավարության և ՀՀ կառավարության ֆինանսական աջակցությամբ:

Մ. Տ.

Եզրօրհան զաղուրդ դասական նշանակալից դեր մը կատարած է Սփյուռքի կազմակերպչական մեջ: Իր փառքի օրերուն՝ միշտ ձեռք մեկնած է կազմակերպչական գործունեություն, միջառնակ ու գաղափարականօրէն սասարելով անոնց, իսկ եզրօրհան համայնքի կազմակերպչական տեսքով՝ երիտասարդ թէ տարեց գործիչներ իրենց փո-

«Երեւունի» երկաթաբաթերը հրատարակուած է Լոնսոնի Թէֆեան Մեակրոյթային Միութեան կողմէ 1980-էն մինչեւ 1996, խմբագրութեամբ Տոնիկեանի: Ան մասնագիտութեամբ եղած է ոսկրաբան վիրաբոյժ և հակառակ իր բժշկական ծանրաբեռն դասաստիանատութեանը՝ անխախտ հետեւողականութեամբ

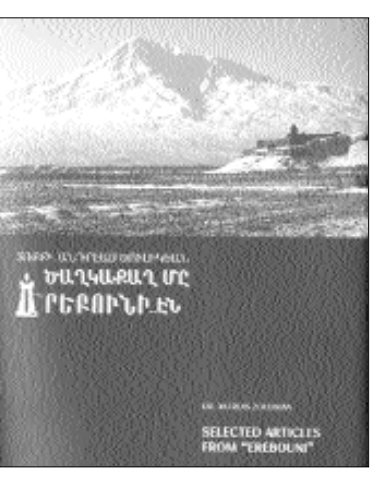
ները, լրատու էջերն ու ճառերը, ամբողջական դասերը կ'ունենայ այդ տարիներու լոնսոնահայ կեանքին - Ապրիլ 24, Խորհրդային Հայաստանի 60ամեակ, ֆառաքական անցողութիւն, ներգաղութային դասարաններ՝ առանցքը կը կազմեն այս հաստիկ: Այդ դաստառով ալ՝ կարելի է զայն բնորոշել իբրեւ փոքր-կազմակերպչական լոնսոնահայ կեանքի:

Անգլիական ֆրոնիկ

«Ծաղկաբաթ Մը Երեւունիէն», հեղինակ՝ տոնիկեան ԹՈՒՆԻՆ ԱԶԱՏԵԱՆ

ձառութիւնն ու ձիրքերը տարած են իրենց հետ մասուցանելու հայկական այլ գաղութներուն:

Արդարեւ, եզրօրհան զաղութին մէջ հասակ առած և ազգային դաստիարակութիւն ստացած բազմաթիւ երիտասարդներ, իրենց անձնական աստիճանի կողմէն, ղեկավար դերեր ստանձնեցին Աւստրալիոյ, Զանաւայի, Զալիֆոնիոյ և այլ գաղութներու մէջ: Ինչի ծանօթ շատ մը եզրօրհան երիտասարդներ օգտուելով Բարեգործական կամ Եղիայեանի ֆոնտի կրթաբարձրութեանը՝ զացած և կորսուած են իրենց մասնագիտութեան շնորհակցներուն մէջ, առանց սասարելու ազգային կեանքին: Սակայն, ուրիշ խումբ մըն ալ հաւասար կերպով նուիրուած է ազգային կեանքին՝ անկողով հասուցանելով իր վայելած բարիքները: Այս վերջին խումբին ամենէն փայլուն ներկայացուցիչներէն մէկը հանդիսացած է Տոնիկեանը: Անոր Ծաղկաբաթը, կատարելով անգլոփարսի մէջ մը անգլիական զաղութի կեանքին մէջ:

հրատարակած է «Երեւունի»-ն գրեթէ արհեստավար մակարակով:

Միայն թերթին անխափան և բովանդակալից հրատարակութիւնը արդէն բաւարար դիմելու ըլլար երկիրաձեռնութեամբ խոնարհելու հանգուցեալ բժիշկին յիշատակին առջեւ, սակայն ան իր խօսքին միացուցած է նաև գործը՝ ղեկավար դաստիարակչական ստանձնելով ՌԱԿ-ի, Թէֆեանի, Բարեգործականի և եկեղեցւոյ կազմէն ներս:

Ան իր ինքնակենսագրութեան մէջ ամբողջական կերպով կ'ամփոփէ այն միջիւ մտքերը, որոնք զինք առաջնորդած են ազգային ծառայութեան: Արդարեւ ան կ'ըսէ. «Բնատարութեամբ եղած են յատկապէս և սկզբունքային, նաև գաղափարապաշտ, բայց գործնական նկարագրով անձնատրութիւն մը: Եթէ հաւասացած են գաղափարախօսութեան մը կամ սկզբունքի մը՝ ամբողջ շնորհակց յարած են այդ գաղափարախօսութեան և աւստիան են անոր յաջողութեան և իրականացման ի նողաս, անուրաք կարողութիւններու սահմանին մէջ»:

Ընթերցողը կարողով գիրքին մէջ ամփոփուած խմբագրական-

Հեղինակը, ոչ միայն կ'ընծայէ իր անձնական համոզումները, այլ նաև կը ցուցնէ իր դասական կազմակերպչական կենսական և գաղափարականը՝ բոլոր էական ազգային հարցերու նկատմամբ:

Իր դասաստիանատութեանց բերումով Տոնիկեանը նաև մասնակցած է ազգային բանավեճերու՝ սակայն իրեն յատուկ գաղափարութեամբ և իմաստութեամբ:

Հաստիկ վերջին մասին մէջ գետնորոշած են անգլերէն գրութիւնները, որոնք հայ գաղութին և ազգային հարցերուն վերաբերելով հանդերձ ուղղուած են անգլիական մամուլի կեդրոններուն և ղեկավար շնորհակցներուն: Անոնք կ'ընդգրկեն այն գրութիւնները որ դիմումներ կատարուած են Հայկական ցեղատարաբանութեան ու Հայ դասին ճանաչման ի խնդիր: Այդ դիմումներուն դիմաց գետնորոշած են նաև մամուլի, հեռուստացոյցի, վարչապետարանի կողմէ տրուած դասաստիանները, որ անգլիական ստանդարտներով անգամ մը եւս կ'ոնջակողման արիւնտ հայկական դասն ու դասական ճանաչութիւնները:

Տոնիկեանը Ծաղկաբաթը իր աստիճանի մէջ բուսած է բազմապիստեան հիւանդներ, սակայն անբուժելի հիւանդութիւն մը զինք զգեսնեց վաղահասօրէն: Ներկայ հաստիկ վկայութիւնն է իր անկորնչելի ծառայութեան և գաղափարական նուիրումին, հաստիկը իր հարազատ եղբայրները կ'ընծայեն ընթերցող հասարակութեան:

Հաստիկ ընթերցողը միայն յարգանք ու հիացում կը ներշնչէ Տոնիկեանը: Տոնիկեանի օրինակելի կեանքին ու յիշատակին հանդէպ:

«Ազուլիսի 1919թ. ողբերգություն-եղեռներ»

Լույս է տեսել «Ազուլիսի 1919թ. ողբերգություն-եղեռներ» գիրքը, որտեղ ներկայացված է, թե ինչ վայրագություններ են տեղի ունեցել Արեւմտյան Հայաստանում:

«Հաստիկը ներառված են 1919թ. դեկտեմբերի 24-25-ին Գողթն գավառի սիրտը համարվող Ազուլիս ֆառաքի հայ բնակչությանը կորսուածի ենթարկելու վերաբերյալ 7 ակնմատեսների (Ի. Տեր-Անսոնյան, Ն. Ավարյան, Կ. Սիմոնյան, Ը. Հայնազարյան, անհայտ հեղինակ, Թ. Հայրապետյան, Հ. Հայնազարյան) և 8 ժամանակակիցների (Գ. Սարգսյան, Պ. Պետրոսյան, Հ. Անազյան, Գ. Փանյան, Վ. Սիմոնյան, Վ. Կարաբեյլյան, Ե. Սելիֆ-Մուսայան, Ավի) վկայություն-հուշագրությունները: Վերջիններս, չորսից բացի (Ի. Տեր-Անսոնյան, Հ. Հայնազարյան, Ն. Ավարյան, Ավի), հրատարակվում են առաջին անգամ և կարելու փաստաթղթեր են

Ազուլիսի ողբերգությունը, ինչպես և Նախիջեանի գավառի 1918-21 թթ. իրադարձությունները հանգամանակից ուսումնասիրելու համար», ստաց գրի հեղինակ Արգան Այվազյանը:

Ըստ նրա, Արեւմտյան Հայաստանում եղած եղեռնագործությունները փչ են լրատարանվել. «Հու-

ժագողները դաստիարակման մարդիկ չեն, նրանք բոլորն էլ կիրք մարդիկ են, որոնք հասկոնեն դասուն ու ներկայացնում են այն ամենը, ինչ կատարվել է»:

«Ազուլիսի 1919թ. ողբերգություն-եղեռներ» աւստիանությունը լույս է տեսել 300 օրինակով և արդեն կա գրախանութներում: Գրի հեղինակը ցավով փաստեց, որ նման գրքերը գրախանութներում վաճառվում են հինգ, տասը տարիների ընթացքում:

Նշենք, որ գրի հավելվածին կցված են Ազուլիսի 1919-1920 թվականների 15 փաստաթղթեր և Նախիջեանի մի ֆանի բնակավայրերի փաստավավերագրական լուսանկարներ: Աւստիանության մէջ գետնուած են հասկածներ ծնունդով ազուլիսցի, Աղբերգանի ժողովրդական գող Արամ Այլիսիի «Զարե երագներ» վեղ-ռեփիեմից:

Մ. Տ.

Երիտասարդական հավաքականը սկսում է նախապատրաստությունը

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականն այսօր Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայում սկսում է նախապատրաստությունը հոկտեմբերի 10-ին Ֆրանսիայի եւ հոկտեմբերի 14-ին Ղազախստանի երիտասարդական հավաքականների հետ երեսնամյա կայանալիք ընթացող մրցախաղերին: Ֆրանսիացիների հետ հանդիպումը տեղի կունենա «Յուրալ» մարզադաշտում եւ կսկսվի ժամը 21-ին: Իսկ Ղազախստանի մեր ֆուտբոլիստները կհյուրընկալեն «Յանաուսկան»-ը: Խաղը կսկսվի ժամը 18-ին:

Հայաստանի երիտասարդական հավաքականն ընդգրկված է ընթացող 10-րդ խմբում: Մեր ընթացող անցկացրած 2 հան-

վով դարձրեցին մասնակց Բելառուսի ընթացող 4 խաղերում էլ անհաջողության է մասնակցել:

Երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Նազարյանը հավաքի է հրավիրել հետեւյալ 23 ֆուտբոլիստներին:

Դարձապատրաստողներ՝ Գոռ Մանուկյան («Փյունիկ»), Արսեն Բեգլարյան («Գանձասար»), Արթուր Թորոյան («Բանանց»), Պապուկյան («Փյունիկ»), Վահագն Մանուկյան («Փյունիկ»), Վարդգես Հարություն («Փյունիկ»), Գրիգոր Հովհաննիսյան («Փյունիկ»), Արման Հովհաննիսյան («Փյունիկ»), Արամ Շախմազարյան («Բանանց»), Դավիթ Մարիկյան («Շիրակ»), Ալեն Համբարձումյան («Գանձասար»), Կիսակոստյան («Վահագն»), Ալվազյան («Բանանց»), Նաիրի Մինասյան («Բանանց»), Գագիկ Պողոսյան («Փյունիկ»), Ալոն Սարգսյան («Փյունիկ»), Ալվան Պապիկյան («Փյունիկ»), Գոռ Մալախյան («Փյունիկ»), Դավիթ Հակոբյան («Շիրակ»), Կարեն Մուրադյան («Շիրակ»), Կարեն Հակոբյան («Շիրակ»), հարձակվողներ՝ Սարգիս Բալոյան («Փյունիկ»), Վիտյեն Ալվազյան («Փյունիկ»), Սարգիս Աղանյան («Յանաուսկան»), Ռոստոկ, Գերմանիա):

դիպումներից հետո 3 միավորով 3-րդ տեղում է: Առաջատարն Իսլանդիայի հավաքականն է, որը Եվրո 2016-ի խաղերում 4 հանդիպումները: Հաջորդ է մեկնարկել նաեւ Ֆրանսիայի հավաքականը, որը 2 խաղերում էլ հաղթել է:

ՀՀ հավաքականն անհաջող մեկնարկեց՝ սեփական հարկի սակ 1-2 հաշվով դարձվելով իսլանդացիներին: Իսկ 2-րդ խաղում մեր ֆուտբոլիստները հյուրընկալվելիս 1-0 հաշվով հաղթեցին Ղազախստանին: Վերջիններս 4 խաղից վասակած 3 միավորով 4-րդ տեղում են:

Ֆրանսիայի հավաքականը մեկնարկային խաղում սեփական հարկի սակ 5-0 հաշվով ջախջախեց Ղազախստանին, առաջին հարկի սակով 2-1 հաշ-

Մեր առաջատար եռյակն առաջին միավորները կորցրեց

Չեռնոգորիայի Բուդվա ֆուտբոլային ընթացող խախտման եվրոպայի շախմատային մրցումներում 5-րդ տեղում առաջատար գլխավորող 3 հայ խախտմաններն էլ առաջին միավորները կորցրին: Մինչեւ 10 օրվա ընթացքում մրցաբաժնի միանձնյա առաջատար Արմեն Բարսեղյանը ոչ-ոքի խաղաց Դավիթ Գալիլեյսկուի հետ ու վասակեց 4,5 միավոր: Դա հնարավորություն սկսեց Մահմադ Մուրադիին, Արսենի Նեստերովին եւ Վեգնի Սթեֆանսոնին միավորներով հավասարվելու հայ խախտմանը: Նրա հետ գլխավորելով առաջատարը: Տարիային այս խմբում համընդհանուր Հակոբ Հակոբյանն ունի 3,5 միավոր: Նա

կեց 4 միավոր: Նույնիսկ արդյունք ունի նաեւ Արման Միխայելյանը, որը հաղթեց Թոմաս Կրասնիին: Մեր եռյակը հետագայում է 5 միավորով առաջատար գլխավորող խախտման Դավիթ Պարոյանին:

Իր մրցաբաժնի վիճակը զգալիորեն բարելավեց մինչեւ 14 օրվա ընթացքում կայանալիք խաղի եվրոպայի չեմպիոն Հայկ Մարտիրոսյանը՝ սոսնձելով 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը Մուլթի Ինդոն Լոդեսի նկատմամբ: Հայկը 4 միավորով հետագայում է մրցաբաժնի առաջատարներ Յորդանյան Կարստին եւ Սեյմյուն Էլիստովին, որոնք 4,5-ական միավոր են վասակել:

առաջին դարձրեցին կրեց Արսենի Նեստերովի հետ մրցակցություն: Նույնիսկ արդյունք ունի նաեւ Գոռ Մելիքյանը:

Մինչեւ 16 օրվա ընթացքում մրցաբաժնի առաջատար Տիգրան Հարությունյանն էլ առաջին կես միավորը կորցրեց՝ հաշտություն կնքելով Դմիտրի Նեգոյի հետ: Տիգրանը 4,5 միավորով Կիրիլ Ալեքսեևիկայի եւ Ալեքսեյ Չեռնոգորցիի հետ մրցաբաժնի առաջատարն է:

Իսկ ահա մինչեւ 18 օրվա ընթացքում մրցաբաժնի առաջատար Հովհաննես Գաբրիելյանը 4 անընդմեջ հաղթանակներից հետո առաջին դարձրեցին կրեց Գաբրիելյանի հետ մրցաբաժնի առաջատար Անտոն Բուդաշին: Անի Հարությունյանը հաշտություն կնքեց Սառա Յակոբովիչի հետ: Անի 3,5 միավորով 8-րդ տեղում է: Նա մեկ միավոր է զիջում առաջատար գլխավորող Աննա Սոսովիչին, Մարիա Բլուսին ու Մարինա Կասանովային:

«Շախմատ» ձեռքից բաց թողեց հաղթանակը

Ֆուտբոլի Եվրոպայի լիգայի խմբային մրցաբաժնի 2-րդ տեղում Կարապետյանի «Շախմատ», որի կազմում հանդես է գալիս ՀՀ հավաքականի կիսապատրաստող Գեորգ Դազարյանը, սեփական հարկի սակ ոչ-ոքի (2-2) խաղաց Հայֆայի «Մախաբի» հետ: Դազարյանը դարձավ գոլային փոխանցման հեղինակ: «Շախմատ» ձեռքից բաց թողեց հաղթանակը: Առաջին խաղակեսում Ֆինոնցենկոն եւ Տարասովը 2 գոլ խփեցին, սակայն ընդմիջումից հետո հյուրերը վերականգնեցին հավասարակշռությունը: Լ խմբում հանդես եկող «Շախմատ» առաջին միավորը վասակեց: 4-ական միավորով առաջատար գլխավորող «Ալվան»-ը եւ ՊՍՕԿ-ի մրցակցն էլ վարձվեց ոչ-ոքի՝ 1-1:

Ա խմբում անհաջող է խաղում «Կուրսան», որը 2-րդ խաղն էլ սանուկ սկսեց՝ դարձվելով «Վալենսիային» (0-2): Առաջատար «Սոսնոսին» 2-րդ հաղթանակը

սոնեց Եվրոպայի «Սանկս Գալեմի» նկատմամբ (1-0):

Ե խմբում 2-րդ հաղթանակը սոնեց «Լուդոգորցե»՝ հաղթելով Չաբրեի «Դինամոյին» (3-0): Մյուս խաղում Օդեսայի «Չեռնոմորե» սեփական հարկի սակ 0-2 հաշվով դարձվեց «Եյնիոնցին»:

Ը խմբում հաջող է մեկնարկել Կազանի «Ռուբինը», որը հաղթելով «Վարզանին», 6 միավորով ամրապնդեց առաջատարի դիրքը: 2-րդ տեղում 4 միավորով «Վիգան» է, որը 3-1 հաշվով դարձրեցին մասնակց «Մարիբորն»:

«Չալցերո» ֆուտբոլիստները 2-րդ հաղթանակը սոնեցին ու 6 միավորով գլխավորեցին Ե խմբի առաջատարը: Մրցակիցը դանիական «Եսբերգ» էր, որը սեփական հարկի սակ դարձվեց 1-2 հաշվով: «Էլֆբորգ»-«Սանդհուս» խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 1-1:

Ե խմբի առաջատարներ «Դենտրի» եւ «Ֆիրենցինայի» մրցա-

վեճն ավարտվեց իսլանդացիների հաղթանակով՝ 2-1: «Ֆիրենցինային» 6 միավորով միանձնյա գլխավորեց առաջատարը: «Մախուս»-«Մանդուրի» խաղն ավարտվեց 1-1 հաշվով:

Բ խմբում «Այնքսթր» 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը սոնեց՝ Կիրոսում 3-0 հաշվով ջախջախելով «Ադոնի»: Թեթ Ալի-վի «Մախաբին» էլ հյուրընկալվելիս 2-1 հաշվով հաղթեց «Բորդոյին»:

Գ խմբում հանդես եկող Կիեվի «Դինամոն» առաջին միավորը վասակեց՝ 2-2 հաշվով ավարտելով արագան հանդիպումը «Ռադիո» հետ:

Մյուս խաղերում գրանցվել են այսպիսի արդյունքներ. «Գենկ»-«Թոն»՝ 2-1, «Սեվիլյա»-«Ֆրայբուրգ»՝ 2-0, «Սլովակ»-«Էստրիլ»՝ 2-1, «Ռիեկա»-«Բեթիս»՝ 1-1, «Լիոն»-«Վիկտորիա»՝ 1-1, «Լեգիա»-«Ադոն»՝ 0-1, «Տրաքտոնտոր»-«Լազիո»՝ 3-3, «Տրոյս»-«Շերիֆ»՝ 1-1, «Անժի»-«Տոնսենտ»՝ 0-2:

Հայաստանից ռինգ դուրս կգան 6 բռնցքամարտիկներ

Հոկտեմբերի 14-ին Ղազախստանի Ալմաթի ֆուտբոլային կայանալիք բռնցքամարտի աշխարհի առաջնությունում Հայաստանից ռինգ դուրս կգան 6 բռնցքամարտիկներ՝ Կորյուն Սողոմոնյանը (49 կգ), Նարեկ Աբգարյանը (52 կգ), Արամ Ավագյանը (56 կգ), Արթուր Զիրաջյանը (64 կգ), Հովհաննես Բաչկովը (60) եւ Արման Հովհաննիսյանը (75 կգ):

Աշխարհի առաջնությունում հանդես կգան ռեկորդային թվով բռնցքամարտիկներ (576) 116 երկրներից: Մրցաբաժնի կանցկացվի մոտ մրցակարգով բռնցքամարտիկները ռինգ դուրս կգան առանց դիմակի, իսկ միավորների հավաքակցում կարգով կկատարվի: Հաղթողին կսրվի 10 միավոր, իսկ դարձվողին՝ 9, 8 կամ 7 միավոր:

Բռնցքամարտի ՀՀ ազգային հավաքականը գլխավոր մարզիչ Կարեն Աղամյանի, ավագ մարզիչ Ֆեդյա Ալեքսանյանի եւ բժիշկ

Համլես Բեգոյանի ուղեկցությամբ մեկնել է Բիշեկ Դոգուսանի, Լիսվայի եւ Գերմանիայի թիմերի հետ համատեղ հավաքանցկացնելու, որից հետո կուղևորվի Ալմաթի:

Հայաստանի բռնցքամարտի ֆեդերացիայի նախագահ Արման Մուրադյանը եւ առաջին փոխնախագահ, դասվիրակության ղեկավար Դերենիկ Գաբրիելյանը կմասնակցեն հոկտեմբերի 12-ին մեկնարկվելիք սիրողական բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիայի հերթական համաժողովին:

Մկրչյանը նախավերջին տեղում է

Վրոցլավում ընթացող խախտման մրցաբաժնի 6-րդ տեղում Լիլիթ Մկրչյանը դարձվեց առաջատարներից մեկին՝ Նինո Բաղդասարյանին: Վերջինս 4,5 միավորով միանձնյա գլխավորեց առաջատարը, իսկ Լիլիթը 2,5 միավորով նախաձեռնեց նախավերջին՝ 9-րդ հորիզոնական: Արդյունակը կես միավորով եզրափակում է գերմանուհի Մարթա Միչենան:

«Մանչեսթր Յունայթեդը» համալրման կարիք ունի

«Մանչեսթր Յունայթեդի» ղեկավարությունը մտադիր է 50 մլն ֆունտ ստեռլինգ հատկացնել թիմի գլխավոր մարզիչ Դեվիդ Մոյեսին ձեռնարկ ստանալու համար: Անգլիայի ընթացող առաջնությունում թիմն անհաջող է մեկնարկել՝ 6 խաղում վասակած 7 միավորով ընթացող 12-րդ տեղում: 1989-ից սկսած, դա թիմի դասնության մեջ ամենամեծ ընդհատումն է:

Ամենայն հավանականությամբ, հատկացվելիք գումարը կծախսվի «Էվերստոնի» դարձնելու Լեյթոն Բեյնսին եւ Մարկոսի «Անտալիայի» կիսապատրաստող Անդրե Էրեային գնելու համար: Նրանց «Մանչեսթր Յունայթեդը» դեռ ամռանն էր ցանկանում թիմ հրավիրել, սակայն կողմերը համաձայնության չէին:

